

Tiendes Værdi, men faar du den af Povl og du tilfældigvis selv er denne Povl, ja, saa skal du nøjes med 18 Gange Tienden. Det forekommer mig, at det dog umuligt kan stemme med Ret og Retfærdighed. Hvis jeg ikke nødig vilde trætte det høje Ting med mange Tal, kunde jeg endnu ved Tal vise, hvor forfærdelig urimeligt det er, hvad der her sker, og hvor ulige Forurettelsen rammer de forskellige Landsdele, idet den f. Eks. vil komme til at tynges paa Jylland med det 5dobbelte af den Vægt, hvormed den vil tynges paa Øerne. Jeg skal lade alt dette fare, thi vi komme til en 2den Behandling, og der haaber jeg at kunne stille Ændringsforslag og at faa Lejlighed til at belyse Sagen. Jeg skal blot slutte med at sige, at det forekommer mig at være mindre sømmeligt, om Staten og Statskassen ved at slaa en tyk Streg over de smaa Bondetiendejeres Fordring om at blive behandlede ligesom alle andre Tiendejere vilde lukrere paa andres Bekostning. Jeg vil derfor ret indtrængende henlede det eventuelle Udvalgs og særlig den højtærede Ministers Opmærksomhed paa det Punkt, som jeg her har fremdraget, og hvor jeg tror, at der sker mange smaa Tiendejere en virkelig stor Uret. Jeg skal endnu minde den højtærede Landbrugsminister om, at hans højtærede Kollega Justitsministeren, der ved 1ste Behandling i Fjor førte Forhandlingen her i Tinget, udtalte, da dette Spørgsmaal kom frem, at der kunde jo siges meget baade for og imod denne Sag, men han haabede, at det under Forhandlingens Gang nok skulde blive muligt at finde en tilfredsstillende Løsning. Jeg turde vel nu haabe, at den højtærede Landbrugsministers Syn paa Sagen ikke vil differere synderlig fra hans højtærede Kollegas i forrige Samling. Hermed anbefaler jeg gentagende det Spørgsmaal, jeg her har rejst, til alvorlig og grundig Overvejelse i Udvalget og hos den højtærede Landbrugsminister.

Landbrugsministeren (Ole Hansen): Det ærede 3die Medlem for 8de Kreds (Breinholt), som nu havde Ordet, beklagede sig jo i høje Toner over, at Forslaget ikke indeholder Bestemmelser om, at for Tiender, hvor Tiendejer og Tiendeyder falder sammen, skal der ogsaa ydes Hjælp af Statskassen til Tiendens Afløsning. Naar der ikke er optaget nogen saadan Bestemmelse, er det væsentlig begrundet i to Hensyn. For det første tror

jeg nok, man tør gaa ud fra, at de Tiender, der her er Tale om, ere i Tidens Løb indkøbte meget billig, og det ærede Medlem vil dog vist indrømme, at for saa vidt disse Tiender ere indkøbte under 18 Gange et Aars Tiende, bør der ikke ydes noget Tilskud fra Statens Side. Dertil kommer, at det vil være meget vanskeligt at faa oplyst, hvilke Priser der er betalt for disse Tiender. Endelig skal jeg gøre opmærksom paa, at det dog vist ikke gaar an i Forslaget at vedtage en Bestemmelse om, at paa Fæstegods skal der ydes Tilskud der, hvor Tiendeyder og Tiendejer falder sammen; jeg tror ikke, det gaar an. Det ærede Medlem fremhævede, at i et tidligere Forslag i Folketinget var der Bestemmelser om, at der ogsaa skulde ydes Tilskud til Afløsning af den Slags Tiender, vi her tale om. Men jeg maa gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at dette Forslag, som blev fremsat i Folketinget, ingen Bestemmelse indeholdt om, at Tiende skulde bortfalde for Fæstegods. Imidlertid er det jo noget, der maaske kan forhandles nærmere om, men jeg ser ganske vist ikke rettere, end at det vil være mindre heldigt at komme ind paa at yde Erstatning i alle saadanne Tilfælde, hvor Tiendejer og Tiendeyder falder sammen.

Det ærede 4de Medlem for 2den Kreds (P. G. C. Jensen) fremdrog adskillige Bestemmelser i Forslaget og knyttede nogle Bemærkninger dertil. Det ærede Medlem mente det saaledes rigtigst, at Tiendeyderne skulde yde 20 Gange et Aars Tiende, i Stedet for, som Forslaget bestemmer, 18 Gange; at Erstatningen for Tienden rettest burde sættes til 23 Gange i Stedet for, som Forslaget indeholder, 25 Gange. Jeg skal ikke komme videre ind paa disse Spørgsmaal, saa meget mindre som jeg vel nok tør gaa ud fra, at Flerallet i dette Ting er stemt for at blive ved Forslagets Bestemmelser. Naar det ærede Medlem mente, at 23 Gange er en tilstrækkelig Erstatning for Tienden, vil jeg dog gøre opmærksom paa, at der efter min Mening er tre Punkter, man maa tage i Betragtning, naar man vil bedømme om 23 Gange er en tilstrækkelig Erstatning. Det er for det første dette, at Tiendejerne gaa glip af den ganske fortrinlige Sikkerhed, som de nu sidde inde med. Dernæst er der meget stor Sandsynlighed, for ikke at sige Sikkerhed, for, at de i Tidens Løb ville lide et Rentetab ved en eventuel Konvertering. Og endelig vil jeg ogsaa fremhæve, at